

Załącznik do uchwały Nr LX/487/2023
Rady Miejskiej Białogardu
z dnia 5 lipca 2023 r.

**Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej
i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej
na lata 2023-2025**

Białogard

SPIS TREŚCI

I. Wstęp.....	str. 3
II. Podstawy prawne.....	str. 4
III. Zespół Interdyscyplinarny	str. 4
IV. Charakterystyka zjawiska przemocy domowej.....	str. 5
V. Diagnoza zjawiska przemocy domowej.....	str. 7
VI. Zasoby dostępne na terenie Białogardu w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.....	str. 12
VII. Założenia programu.....	str. 15
VIII. Adresaci Programu.....	str. 22
IX. Przewidywane efekty realizacji programu	str. 22
X. Realizatorzy Programu.....	str. 22
XI. Wdrażanie i monitorowanie programu	str. 23
XII. Finansowanie Programu	str. 23
XIII. Przewidywane efekty realizacji Programu	str. 23

I. Wstęp

Przemoc domowa narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw oraz wolności. Niniejszy Program zmierza nie tylko do łagodzenia skutków trudnej sytuacji osób dotkniętych przemocą domową poprzez objęcie ich profesjonalnym wsparciem, lecz również do zmiany sposobu myślenia społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy domowej. Jego nadrzędnym celem jest ograniczenie na terenie miasta Białogard skali problemu przemocy, zaś cele szczegółowe odnoszą się do całego systemu zapobiegania i zwalczania przemocy domowej. Warto zaznaczyć iż przemoc domowa dotyka osób różnej płci i wieku, pochodzących z różnych środowisk, mających różny status społeczny, materialny oraz wykształcenie. Ofiarami przemocy domowej są najczęściej kobiety oraz osoby zależne: dzieci, osoby okresowo lub trwale niepełnosprawne ze względu na starość czy chorobę. Przemoc niszczy siłę woli ofiary, powoduje, że żyje ona w ciągłym strachu i poczuciu ubezwłasnowolnienia.

Głównym celem opracowania Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2023-2025 jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie Miasta Białogard. Cel ten realizowany będzie poprzez działania Zespołu Interdyscyplinarnego przy aktywnej i niezbędnej współpracy służb wymienionych w Programie. Praca ze zjawiskiem przemocy domowej, aby była skuteczna i przynosiła trwałe efekty musi być realizowana interdyscyplinarnie. Niniejszy Program stanowi plan działań instytucji i organizacji zobowiązanych do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy domowej, a tym samym przyczyni się do usprawnienia lokalnego systemu przeciwdziałania i ograniczenia ww. zjawiska oraz poprawy jakości życia mieszkańców Białogardu.

Aktem prawnym regulującym działania wszystkich podmiotów wobec przemocy domowej jest rozporządzenie w sprawie procedury „Niebieskiej Karty”. Procedura ta została opracowana w ten sposób, aby połączyć kompetencje wszystkich instytucji odpowiedzialnych za przeciwdziałanie przemocy domowej i tworzyć warunki do podejmowania współpracy już od momentu interwencji. W rozporządzeniu określono krąg podmiotów uprawnionych do wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty”, obowiązki w tym zakresie Zespołu Interdyscyplinarnego, zadania pracowników socjalnych, działania przedstawicieli Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ochrony zdrowia oraz oświaty, a także funkcjonariuszy Policji. Skuteczność programu zależy od wielu czynników, w tym m.in. od dobrego rozeznania środowiska przez służby odpowiednio przygotowane, zajmujące się profilaktyką i wsparciem osób zagrożonych patologiami, kompleksowej współpracy lokalnych służb i instytucji w ramach pracy Zespołu Interdyscyplinarnego, a przede wszystkim motywacji dokonania zmian i wyjścia z kryzysu przez osoby dotknięte problemem przemocy domowej.

Należy również zaznaczyć iż, Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2023-2025 stanowi wypełnienie zasadniczego zadania określonego w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, którym jest opracowanie i realizacja programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

II. Podstawy prawne

Działania ujęte w niniejszym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2023-2025 realizowane będą w oparciu o następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901);
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 oraz 2023 r. poz. 289 i 535);
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 165, 240, 535 i 803);
4. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. 2011 r. Nr 209, poz. 1245);
5. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2023 (MP z 2022 r. poz. 1259);
6. Strategia Rozwoju Miasta Białogard do roku 2030.

III. Zespół Interdyscyplinarny

Większość działań Miasta Białogard związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej realizowana jest za pośrednictwem kompetencji Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Białogardzie. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele służb i instytucji pracujących na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Członkami zespołu są przedstawiciele: pomocy społecznej, Policji, oświaty, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, ochrony zdrowia, kuratorzy sądowi i przedstawiciele organizacji pozarządowych działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. W skład zespołu mogą też wchodzić prokuratorzy. Od 30 listopada 2020 roku na wniosek Żandarmerii Wojskowej w skład zespołu może wejść przedstawiciel Żandarmerii Wojskowej.

Interdyscyplinarny Zespół Przeciwdziałania Przemocy Domowej realizuje zadania zawarte w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Zadaniem Interdyscyplinarnego Zespołu Przeciwdziałania Przemocy Domowej jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie przemocy domowej, a w szczególności poprzez:

1. Diagnozowanie problemu przemocy domowej;
2. Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą mając na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
3. Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową;
4. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
5. Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową;
6. Monitorowanie procedur Niebieskiej Karty.

Czynności w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej podejmowane są w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”. Jest to procedura postępowania/interwencji obejmująca działania wielu służb, mająca na celu zatrzymanie przemocy domowej oraz pomoc w wychodzeniu z tej sytuacji. Działania są indywidualnie dostosowane do potrzeb danej osoby doznającej przemocy domowej. O uruchomienie procedury może prosić każda osoba dotknięta przemocą domową oraz osoby mające wiedzę, że w dana osoba doświadcza przemocy domowej. Należy zaznaczyć, że o wszczęciu procedury ostatecznie decyduje przedstawiciel służby/instytucji, do której dokonano zgłoszenia, który może mieć inny ogląd sytuacji. Uprawnienia do uruchomienia procedury „Niebieskiej Karty” mają przedstawiciele następujących podmiotów:

1. Policji,
2. jednostek organizacyjnych pomocy społecznej (pracownik socjalny),
3. komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
4. oświaty (nauczyciel, pedagog lub psycholog szkolny),
5. ochrony zdrowia (lekarz, pielęgniarka, ratownik medyczny).

Niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni od dnia otrzymania zgłoszenia o podejrzeniu wystąpienia przemocy domowej Zespół Interdyscyplinarny powołując grupę diagnostyczno-pomocową w skład której wchodzi m.in. pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej oraz funkcjonariusz Policji. Zadaniem grupy diagnostyczno-pomocowej jest:

1. dokonanie, w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”, oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
2. realizacja procedury „Niebieskie Karty” w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia;
3. zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność;
4. realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
5. występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (gdy zakaz zbliżania się do miejsca zamieszkania ofiary przemocy został naruszony);
6. monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”;
7. zakończenie procedury „Niebieskie Karty”;
8. dokumentowanie podejmowanych działań, stanowiących podstawę: a) uznania braku zasadności wszczynania procedury „Niebieskie Karty”, b) wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”;
9. informowanie Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

IV. Charakterystyka zjawiska przemocy domowej

Przemoc domowa definiowana jest jako "jedenorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienia, krzywdy moralne oraz mające na celu uzyskanie kontroli w zakresie nabywania i korzystania z posiadanych przez tę osobę zasobów ekonomicznych". Jest to zjawisko intencjonalne i nieusprawiedliwione, wykorzystujące naturalną przewagę sił. Uniemożliwia samoobronę, a opiera się na władzy i kontroli. Rzadko jest czynem jedenorazowym, znacznie częściej jest długotrwałym procesem. Przemoc domowa może przybierać różne formy i występować jako przemoc fizyczna, psychiczna, seksualna i ekonomiczna. Jedną z form przemocy jest zaniedbywanie dzieci, rozumiane jako niezaspokojenie ich potrzeb fizycznych i psychicznych.

Przemoc niesie ze sobą dramatyczne skutki zarówno bezpośrednie, jak też dalekosiężne dla osób jej doświadczających (dorosłych, jak i dzieci), często niewidoczne w pierwszym etapie, a jednak prowadzące do stopniowej dezorganizacji psychiki i normalnego funkcjonowania. Osoby dorosłe doznające przemocy ze strony partnera często cierpią na różnego rodzaju choroby somatyczne związane z długotrwałym stresem, zaburzenia emocjonalne, stany depresyjne i lękowe. W związku z doświadczaniem przemocy domowej pojawia się niska samoocena, bezradność, bierność oraz adaptacja do przemocy, a także zwiększone spożycie środków psychoaktywnych.

Przemoc domowa charakteryzuje się tym, że:

1. Jest intencjonalna. Przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary.
2. Siły są nierównomierne. W relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą. Ofiara jest słabsza, a sprawca silniejszy.
3. Narusza prawa i dobra osobiste. Sprawca wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.).
4. Powoduje cierpienie i ból. Sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody. Doświadczanie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Przemoc może przybierać różną postać. Wyróżnia się następujące formy przemocy:

1. Przemoc fizyczna - popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielanie koniecznej pomocy, itp.
2. Przemoc psychiczna - wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie gróźb, itp.
3. Przemoc ekonomiczna - odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny, itp.

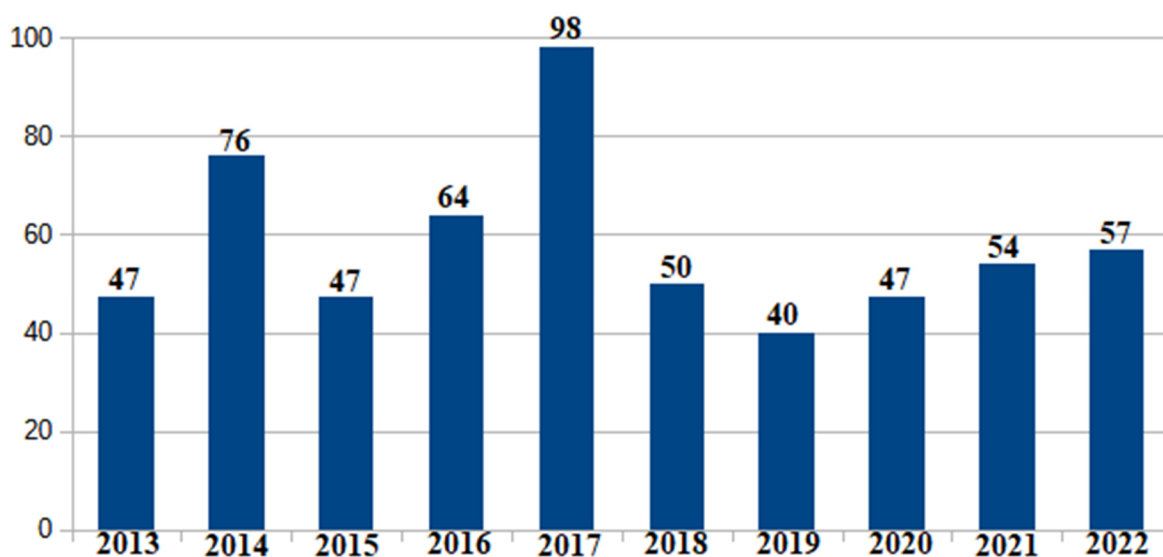
4. Przemoc seksualna - wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych, itp.
5. Zaniedbanie- to m.in.: niezaspakajanie podstawowych potrzeb dziecka lub osoby dorosłej (dot. np. osób niepełnosprawnych), potrzeb fizycznych np. odżywiania, ochrony zdrowia, ubierania, potrzeb psychicznych np. troski, poczucia bezpieczeństwa, sprawowanie opieki nad dzieckiem, będąc pod wpływem alkoholu, nieadekwatny ubiór dziecka do warunków atmosferycznych, itp.

V. Diagnoza zjawiska przemocy domowej

Zjawisko przemocy jest problemem trudnym do zdiagnozowania ze względu na złożoność form, jakie przybiera oraz postawę osób doświadczających przemocy, które często z różnych przyczyn nie zgłaszają problemu odpowiednim służbom. Sprawcami przemocy są najczęściej osoby najbliższe, w przypadku osób dorosłych są to partnerzy i małżonkowie a w stosunku do dzieci – rodzic. Bardzo często zjawisko przemocy łączy się z problemem uzależnienia od alkoholu, bezrobociem, niskimi dochodami oraz bezradnością w sprawach opiekuńczo- wychowawczych. W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest doskonalenie analizy problemów społecznych w Mieście Białogard z uwzględnieniem problemu przemocy domowej. Od 2013 roku Zespół Interdyscyplinarny w sprawozdaniach przedkładanych Radzie Miejskiej Miasta Białogard przedstawia obraz przemocy stworzony na podstawie analizy formularzy Niebieska Karta wpływających do Przewodniczącego Zespołu. W latach 2013 do 2022 do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 580 formularzy „Niebieska Karta” (**Wykres 1**).

Wykres 1

Ilość wszczętych procedur Niebieska Karta w latach 2013-2022

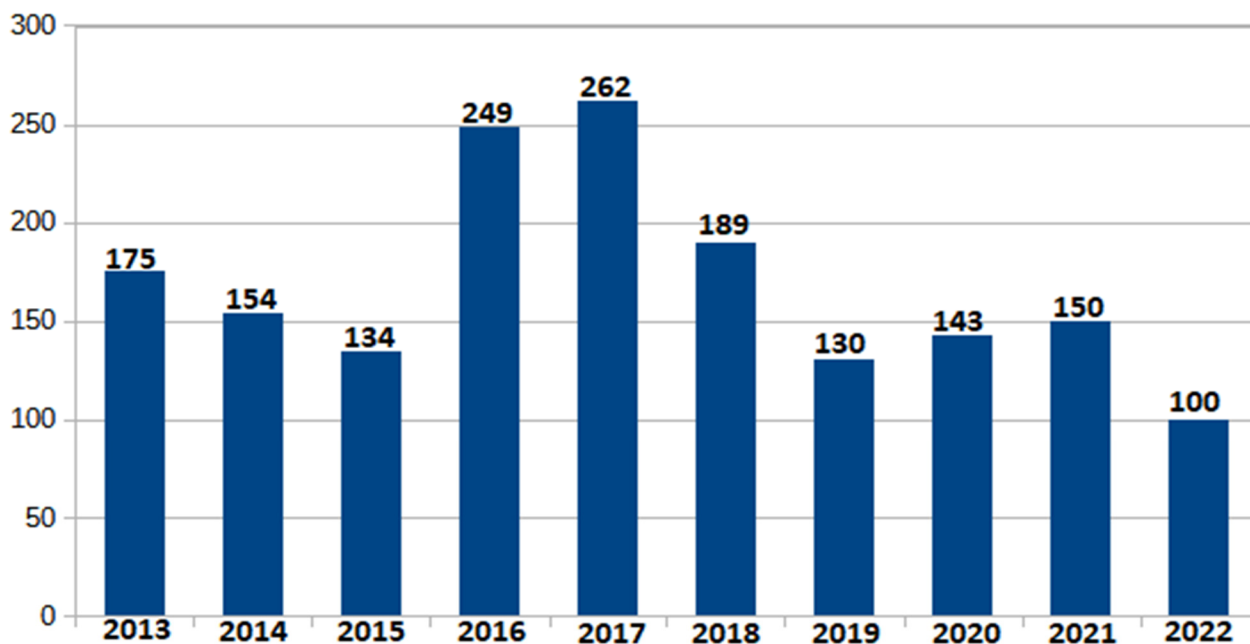

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny Sprawozdanie za rok 2022.

Od 2013 do 2022 roku w procedurze Niebieska Karta brało udział 1686 osób, co przy populacji Białogardu w wysokości 24722 osoby (źródło: Strategia Rozwoju Miasta Białogard do roku 2030) stanowi prawie 7 % populacji Miasta Białogard, populacji, która w sposób bezpośredni jest uwikłana w zjawisko przemocy (wykres 2).

Wykres 2

Ilość osób uczestniczących w procedurze „Niebieskiej Karty”

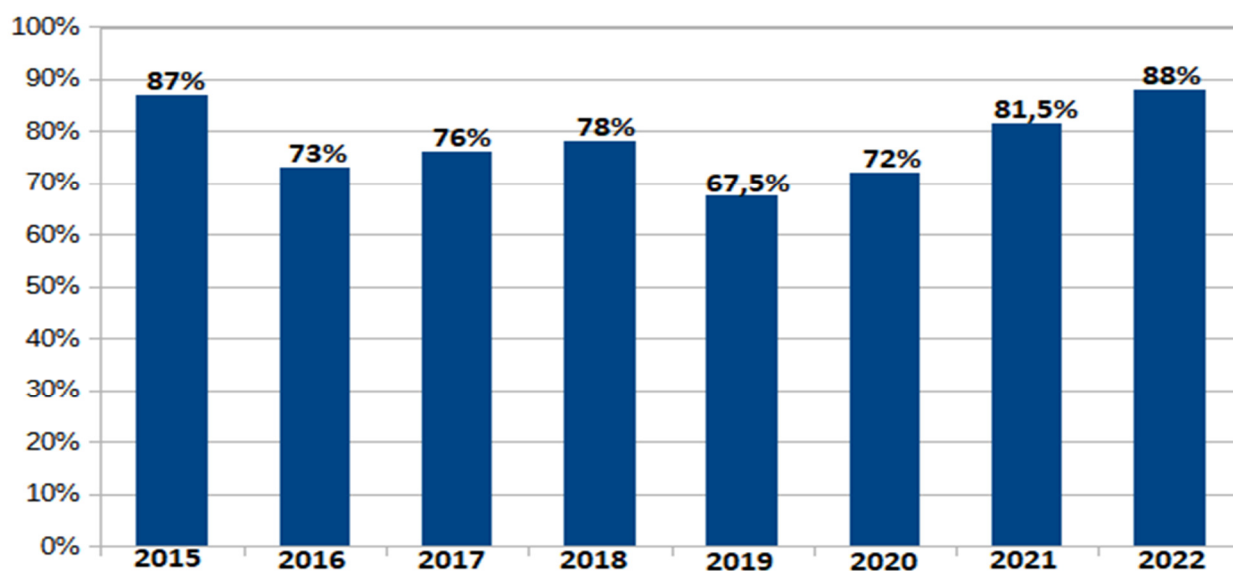
Źródło: Zespół Interdyscyplinarny Sprawozdanie za rok 2022.

Przemoc domowa może przybierać różne formy – fizyczną, psychiczną, seksualną czy ekonomiczną. Przemoc fizyczna niesie ze sobą zawsze ryzyko uszkodzenia ciała a nawet utraty życia. Popychanie, odpychanie, przytrzymywanie, policzkowanie, bicie otwartą ręką i pięścią, kopanie, szczypanie, gryzienie, ciskanie i bicie przedmiotami, użycie broni, nieudzielanie koniecznej pomocy – to niektóre z zachowań składających się na przemoc fizyczną. Niekiedy przemoc fizyczna stosowana jest tylko w przypadku, gdy inne działania sprawcy zmierzające do zniewolenia zawiodą. Przemocy fizycznej zawsze towarzyszy przemoc psychiczna, nie zawsze jednak przemoc psychicznej towarzyszy przemoc fizyczna. Przemoc psychiczna, to szczególny rodzaj przemocy – najtrudniejszy do udowodnienia, bowiem nie pozostawia po sobie żadnych widocznych śladów na ciele ofiary. Niszczy poczucie godności i własnej wartości. Zastraszanie emocjonalne, stosowanie gróźb, przymusu, poniżanie, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna, stała krytyka, karanie przez odmowę uczuć, domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia - to kolejne elementy spójnej całości, ciągu zachowań sprawcy, o charakterze zamierzonym. Trudności w diagnozowaniu występują również przy przemocy seksualnej, której do niedawna nie wiązano w ogóle z problemem przemocy domowej. Przemoc ta współwystępuje z przemocą fizyczną i psychiczną. Wymuszanie pożycia seksualnego wbrew woli partnera: gwałt, wymuszanie nieakceptowanych praktyk seksualnych, zmuszanie do oglądania filmów pornograficznych, filmowanie podczas stosunku, krytyka zachowań seksualnych partnera.

Wykres 3, wykres 4 i wykres 5 przedstawiają poszczególne formy stosowanej przemocy w latach 2015-2022 na terenie Miasta Białogard wyrażone w %. Dane te zostały uzyskane na podstawie analizy Niebieskich Kart.

Wykres 3

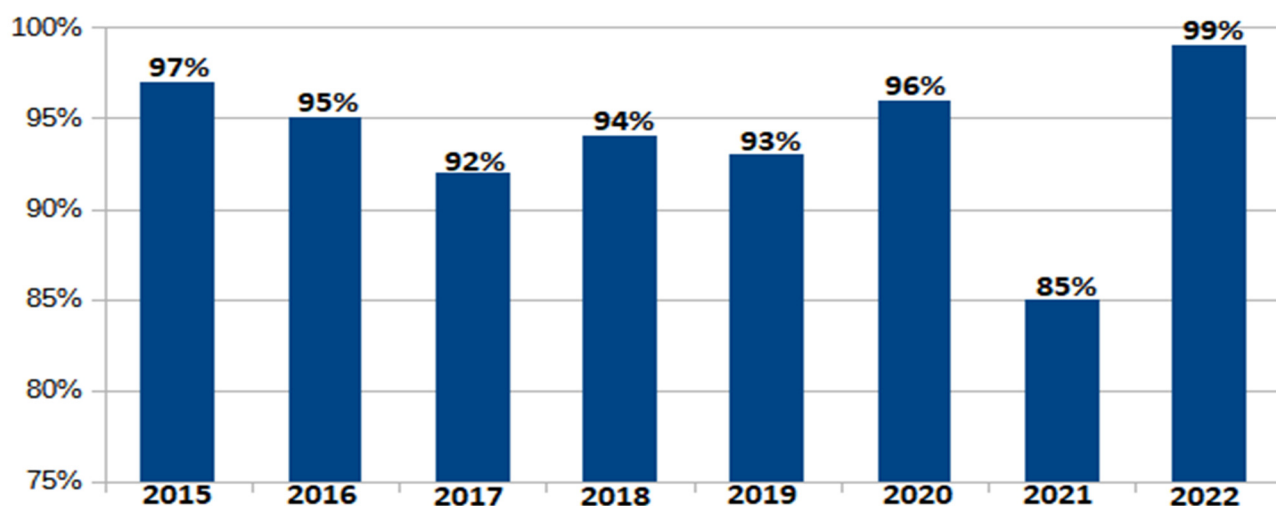
Przemoc fizyczna

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny Sprawozdanie za rok 2022.

Wykres 4

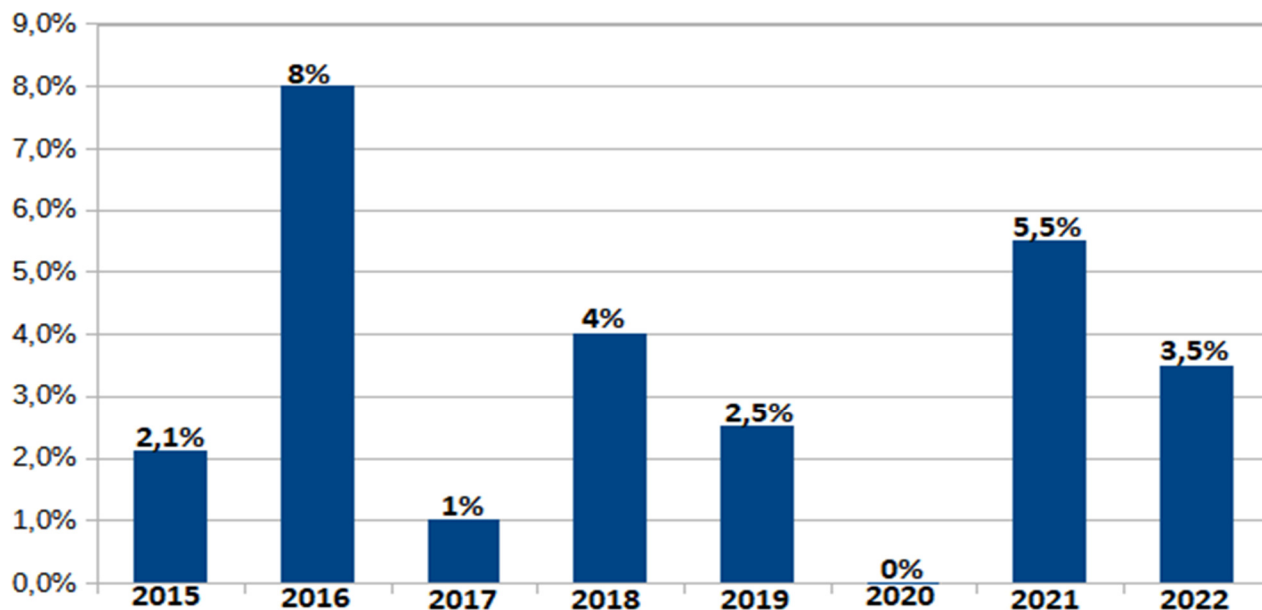
Przemoc Psychiczna

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny Sprawozdanie za rok 2022.

Wykres 5

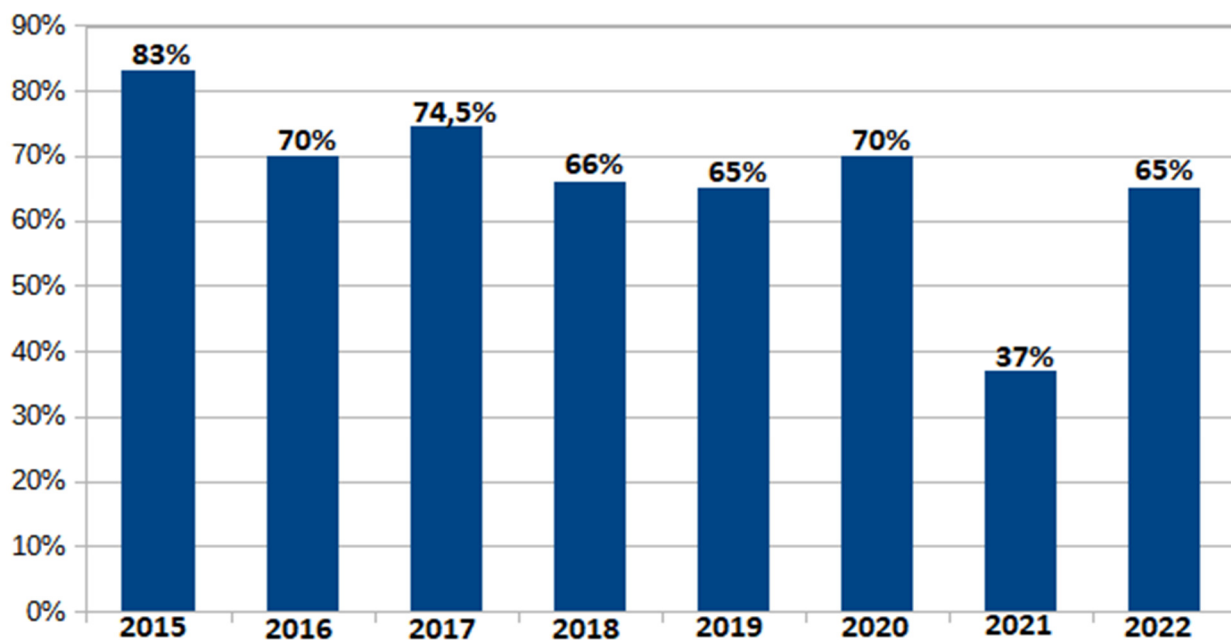
Przemoc Seksualna

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny Sprawozdanie za rok 2022.

Wykres 6

Ilość osób w %, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, nadużywających alkoholu, w latach 2015-2022

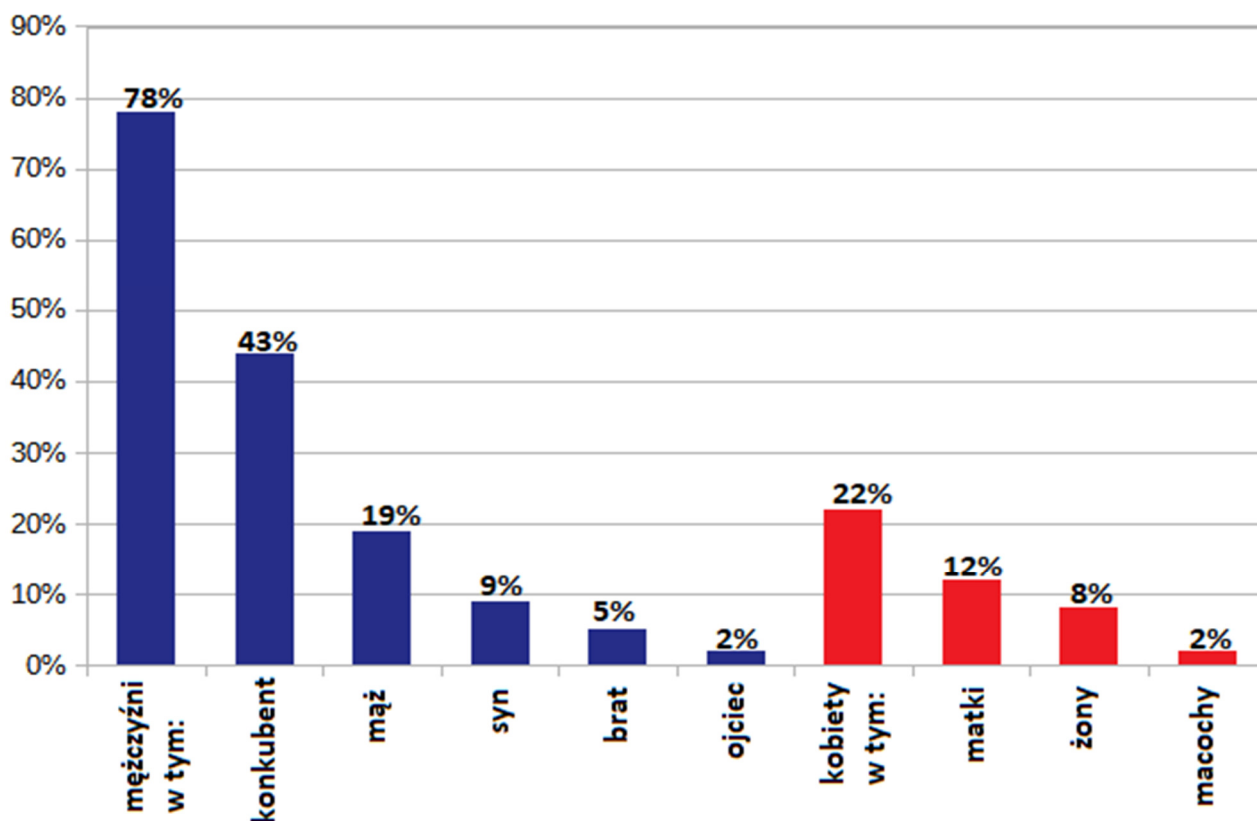

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny Sprawozdanie za rok 2022.

Wykres 6 przedstawia ilość osób w %, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową, nadużywających alkoholu, w latach 2015-2022. W roku 2022 zauważalny jest znaczny wzrost odsetka osób stosujących przemoc pod wpływem alkoholu w porównaniu do roku poprzedniego. Warto zaznaczyć że uzależnienie od alkoholu zwiększa ryzyko wystąpienia przemoc domowej. Nie oznacza to jednak, że jego nadużywanie stanowi jej przyczynę. Bezpośrednią przyczyną przemocy jest agresja, a zachowania agresywne są uwarunkowane czynnikami społecznymi, psychologicznymi czy kulturowymi.

Wykres 7

Sprawcy przemocy domowej w 2022 roku

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny Sprawozdanie za rok 2022.

Zdecydowana większość bo aż 78% sprawców przemocy domowej w 2022 roku to mężczyźni, w tym 43 % stanowi konkubent, 19 % mąż, natomiast 9 % sprawców to dorośle dzieci głównie synowie mieszkający z rodzicami. Niespełna 22 % przypadków przemocy domowej stanowią kobiety i w 2022 roku była to głównie przemoc matek wobec dzieci.

VI. Zasoby dostępne na terenie Białogardu w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

Nazwa instytucji	Zakres działalności
<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Ul. Krótka 1 78-200 Białogard</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnienie osobom i rodzinom wsparcia w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej, w tym usług socjalnych i świadczeń rzeczowych 2. Zapewnienie dochodu na poziomie interwencji socjalnej, 3. Integrowanie osób i grup będących w procesie wykluczenia społecznego ze środowiskiem lokalnym. 4. Zaplecze organizacyjne dla Interdyscyplinarnego Zespołu Przeciwdziałania Przemocy Domowej
<p>Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie Ul. Grunwaldzka 49 78-200 Białogard</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. pomoc interwencyjna- udzielenie schronienia, opieka, plan pomocy w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowej, 2. pomoc socjalna – zapewnienie wyżywienia, noclegu, ubrania, 3. pomoc prawna - bezpłatne konsultacje prawne, 4. pomoc terapeutyczna – diagnoza sytuacji, terapia indywidualna i grupowe zajęcia z dziećmi, 5. pomoc medyczna – sprawdzenie stanu zdrowia, 6. inna pomoc specjalistyczna – wynikająca z potrzeb indywidualnych klientów. 7. Zadanie Rządowe zlecone Powiatowi, brak rejonizacji.
<p>Komenda Powiatowa Policji Ul. Kołobrzeska 43 78-200 Białogard</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podejmowanie działań interwencyjnych, 2. Wszczywanie postępowań karnych wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy domowej.
<p>Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Ul. 1 Maja 18 78-200 Białogard</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Motywowanie osób uzależnionych do leczenia, 2. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenie zastosowania wobec osoby uzależnionej od alkoholu poddania się w leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, 3. Udzielenia informacji i wsparcia

<p>Zespół Parafialny Parafii pw. Narodzenia NMP Caritas Diecezji Koszalińsko- Kołobrzeskiej, ul. NMP 17 78-200 Białogard</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie i finansowanie pomocy prawnej, 2. Organizowanie i finansowane alternatywnych metod rozwiązywania konfliktów, 3. Organizowanie i finansowanie pomocy psychologicznej dla osób pokrzywdzonych oraz świadków, 4. Organizowanie i finansowanie pomocy udzielanej przez osobę pierwszego kontaktu dla osób pokrzywdzonych oraz dla świadków w formie zarówno dyżurów telefonicznych, jak i osobistych, 5. Finansowanie pobytu dziecka w szkołach i przedszkolach publicznych, 6. Pokrywanie kosztów związanych z opieką nad dziećmi w żłobkach i klubach dziecięcych, 7. Organizowanie i finansowanie szkoleń i kursów podnoszących kwalifikację zawodową oraz pokrywanie kosztów egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe, 8. Finansowanie okresowych dopłat do bieżących zobowiązań czynszowych i opłat za media (energia elektryczna, energia cieplna, gaz, woda, opał, odbiór nieczystości stałych i płynnych), 9. Finansowanie przejazdów środkami komunikacji publicznej, 10. Finansowanie bonów żywnościowych, 11. Finansowanie zakupu odzieży, bielizny, obuwia, środków czystości i higieny osobistej, 12. Finansowanie kosztów zorganizowanego wyjazdu uprawnionego małoletniego, 13. Finansowanie kosztów wyjazdu osoby uprawnionej wraz z małoletnim, nad którym sprawuje pieczę, 14. Zakup urządzeń i wyposażenia
<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie W Białogardzie Plac Wolności 1 78-200 Białogard</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. program Korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc, 2. powstrzymania osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy, 3. rozwijania umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie, 4. kształtowania umiejętności w zakresie wychowania dzieci bez używania przemocy, 5. uznania przez osobę stosującą przemoc domową swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy, 6. zdobywania i poszerzania wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy, 7. zdobywania umiejętności komunikowania się i rozwijania konfliktów bez stosowania przemocy, 8. uzyskiwanie informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

<p>Interdyscyplinarny Zespół Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Białogardzie Ul. Krótka 1 78-200 Białogard</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Integrowanie i koordynowanie działań podmiotów działających w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, 2. diagnozowanie problemu przemocy domowej, 3. podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, 4. inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową, 5. rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym, 6. inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową. <p>W celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy domowej Zespół Interdyscyplinarny powołuje grupę diagnostyczno-pomocową w skład której wchodzi m.in. pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej oraz funkcjonariusz Policji. Zadaniem grupy diagnostyczno-pomocowej jest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. dokonanie, w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”, oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową; 2. realizacja procedury „Niebieskie Karty” w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia; 3. zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność; 4. realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową; 5. występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (gdy zakaz zbliżania się do miejsca zamieszkania ofiary przemocy został naruszony); 6. monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”; 7. zakończenie procedury „Niebieskie Karty”; 8. dokumentowanie podejmowanych działań, stanowiących podstawę: a) uznania braku zasadności wszczynania procedury „Niebieskie Karty”, b) wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”; 9. informowanie przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”. Skład Zespołu Interdyscyplinarnego to przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, jak również kuratorzy sądowi, przedstawiciele innych podmiotów, specjaliści w dziedzinie przeciwdziałania przemocy domowej.
--	--

VII. Założenia programu

1. Cechy programu:

1. systematyczność – program jest spójnym i wielopoziomowym systemem przeciwdziałania przemocy opartym o wyspecjalizowane zasoby instytucjonalne i ludzkie, pomiędzy którymi istnieje relacja współpracy,
2. interdyscyplinarność – wszelkie działania na rzecz pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej powinny być planowane i wdrożone przez specjalistów, będących przedstawicielami różnych instytucji i organizacji,
3. kompleksowość – uwzględnianie różnych aspektów przemocy domowej: prawnego, psychologicznego, moralnego i społecznego,
4. efektywność – diagnoza problemu, rozpoznanie zjawiska i jego lokalnych uwarunkowań pozwala na wypracowanie skutecznych – efektywnych rozwiązań.

2. Cele będą realizowane poprzez:

1. systematyczne monitorowanie i diagnozowanie problemu przemocy domowej;
2. podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
3. inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową;
4. podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej;
5. ochrona osób doznających przemocy domowej i wsparcie dla osób zagrożonych przemocą.

Nazwa obszaru	Kierunki działań	Rodzaje działań	Wskaźniki	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji Zakres finansowania
1. Profilaktyka i edukacja społeczna	<p>1.1. Poszerzenie wiedzy lokalnego społeczeństwa, w tym zainteresowanych służb na temat zjawiska przemocy domowej.</p> <p>Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej; zmiana postrzegania przez społeczeństwo problemu przemocy domowej na terenie Białogardu</p>	<p>1.1.1. Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych, które:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obalają mity i stereotypy na temat przemocy domowej, usprawiedliwiające jej stosowanie, - opisują mechanizmy przemocy domowej oraz jednoznacznie wskazują na ich społeczną szkodliwość i społeczno-kulturowe uwarunkowania, - promują metody wychowawcze bez użycia przemocy i informują o zakazie stosowania kar cielesnych wobec dzieci przez osoby wykonujące władzę rodzicielską oraz sprawujące opiekę lub pieczę, - promują działania służące przeciwdziałaniu przemocy domowej, w tym ochronę i pomoc dla osób doznających przemocy oraz interwencję wobec osób stosujących przemoc 	- liczba lokalnych kampanii społecznych	<p>-Zespół Interdyscyplinarny Przeciwdziałania Przemocy Domowej</p> <p>-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej</p> <p>-Urząd Miasta Białogard</p> <p>- placówki oświatowe</p>	<p>2023-2025</p> <p>bez nakładowo</p>

		1.1.2. Współpraca z kościołami i związkami wyznaniowymi na terenie Białogardu w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania poradni prowadzonych przez kościoły lub związki wyznaniowe lub do programów nauk przedmażeńskich	- liczba podjętych inicjatyw, - liczba osób, którym udzielono informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej	- Zespół Interdyscyplinarny Przeciwdziałania Przemocy Domowej -Kościoły i związki wyznaniowe	2023-2025 bez nakładowo
1.2. Poprawa jakości systemu działań profilaktycznych		1.2.1. Opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową.	- liczba opracowanych programów, - liczba zrealizowanych programów, - liczba uczestników programów	- Zespół Interdyscyplinarny Przeciwdziałania Przemocy Domowej - placówki oświatowe w Białogardzie -Urząd Miasta -Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2023-2025 w ramach środków własnych jednostki
		1.2.2. Prowadzenie poradnictwa, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych metod i kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową	- liczba placówek prowadzących poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, - liczba osób, którym udzielono porady	- Zespół Interdyscyplinarny Przeciwdziałania Przemocy Domowej - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - placówki oświatowe w Białogardzie -Urząd Miasta -Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2023-2025 w ramach środków własnych jednostki

2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą domową	2.1. Rozwój infrastruktury instytucji miejskich, a także podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą domową oraz wypracowanie zasad współpracy	2.1.1. Utworzenie i funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych	- liczba posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego, - liczba posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych, - liczba rodzin objętych pomocą grup diagnostyczno-pomocowych.	- Zespół Interdyscyplinarny Przeciwdziałania Przemocy Domowej -Urząd Miasta Białogard	2023-2025 bez nakładowo
		2.1.2. Nawiązywanie i wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami rządowymi i samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą domową	- liczba wspólnie realizowanych działań.	-Urząd Miasta Białogard - Zespół Interdyscyplinarny Przeciwdziałania Przemocy Domowej	2023-2025 bez nakładowo
	2.2. Upowszechnianie informacji i edukacja w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą domową	2.2.1. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania m.in. pomocy: medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej	- liczba opracowanych i upowszechnianych materiałów informacyjnych, - liczba lokalnych kampanii społecznych.	- Zespół Interdyscyplinarny Przeciwdziałania Przemocy Domowej -Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2023-2025 bez nakładowo

	2.3. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą domową	2.3.1. Realizacja procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty	<ul style="list-style-type: none"> -liczba wszczętych w danym roku procedur „Niebieskie Karty”, tj. liczba sporządzonych formularzy „NK – A” przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę, -liczba kontynuowanych w danym roku procedur „Niebieskie Karty” wszczętych w latach poprzedzających rok sprawozdawczy, -liczba wypełnionych formularzy „NK - A” dokumentujących kolejne zdarzenia stosowania przemocy w sprawach toczących się procedur „Niebieskie Karty”, -liczba osób doświadczających przemocy domowej, objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, -liczba wypełnionych formularzy „NK-C”. 	<ul style="list-style-type: none"> -Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej -Komenda Powiatowa Policji -Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, -Służba zdrowia -placówki oświatowe 	2023-2025 bez nakładowo
		2.3.2. Realizowanie przez instytucje publiczne zajmujące się pomocą osobom dotkniętym przemocą domową pomocy w formie poradnictwa psychologicznego, prawnego i socjalnego	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa psychologicznego, prawnego i socjalnego w danej instytucji 	<ul style="list-style-type: none"> - Zespół Interdyscyplinarny Przeciwdziałania Przemocy Domowej -Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej -Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie 	2023-2025 w ramach środków własnych jednostki

		2.3.3. Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom	- liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą domową	- Miejskie Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie - Sąd Rejonowy w Białogardzie	2023-2025 bez nakładowo
3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową	3.1. Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy domowej	3.2.1. Oddziaływania wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”	-liczba osób objętych procedurą „Niebieskie Karty”, wskazanych jako osoby stosujące przemoc domową, -liczba wypełnionych formularzy „NK – D”, -liczba wniosków do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - ilość osób uczestniczących w programach korekcyjno- edukacyjnych -liczba wszczętych postępowań przygotowawczych oraz odmów wszczęcia w sprawach związanych z przemocą domową, -liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową poprzez sporządzenie aktu oskarżenia, -liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową poprzez umorzenie postępowania.	- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie - Powiatowa Komenda Policji w Białogardzie - placówki ochrony zdrowia - placówki oświatowe, - Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Białogardzie - Zespół Interdyscyplinarny Przeciwdziałania Przemocy Domowej	2023-2025 bez nakładowo

4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	4.1. Podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	4.1.1. Realizacja specjalistycznych szkoleń w obszarze przeciwdziałania przemocy w domowej dla członków Zespołów Interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	- liczba zrealizowanych szkoleń -liczba uczestników szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	- Zespół Interdyscyplinarny Przeciwdziałania Przemocy Domowej -Urząd Miasta Białogard	2023-2025
		4.1.2. Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą domową i z osobami stosującymi przemoc, w formie m.in. superwizji, coachingu, grupy wsparcia	- liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego	- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie -Zespół Interdyscyplinarny Przeciwdziałania Przemocy Domowej	2023-2025

VIII. Adresaci Programu

Beneficjenci (adresaci) programu:

1. rodziny i osoby dotknięte zjawiskiem przemocy domowej, w tym:
 - ✓ osoby doświadczające przemocy domowej,
 - ✓ osoby stosujące przemoc domową,
 - ✓ świadkowie przemocy domowej,
1. rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy domowej,
2. przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą domową,
3. mieszkańcy Miasta Białogard.

IX. Przewidywane efekty realizacji programu

Realizując działania zawarte w Miejskim Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2023-2025 planuje się osiągnąć następujące efekty:

1. stworzenie zintegrowanego systemu przeciwdziałania przemocy domowej,
2. ograniczenie zjawiska przemocy domowej oraz poprawy kondycji osób wspólnie zamieszkujących na terenie miasta Białogard,
3. świadczenie kompleksowej pomocy dla osób doświadczających przemocy domowej oraz świadków przemocy domowej,
4. zwiększenie dostępności profesjonalnej pomocy, jak i poradnictwa specjalistycznego zarówno dla osób doznających przemocy domowej, jak i dla osób stosujących przemoc domową,
5. zmiana postaw mieszkańców miasta Białogard wobec zjawiska przemocy domowej.

X. Realizatorzy Programu

1. Urząd Miasta Białogard;
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie;
3. Interdyscyplinarny Zespół Przeciwdziałania Przemocy Domowej;
4. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
5. Miejskie jednostki oświatowe.

Przy aktywnej współpracy z:

1. Sądem Rejonowym w Białogardzie;
2. Prokuraturą Rejonową w Białogardzie;
3. Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną w Białogardzie;
4. Komendą Powiatową Policji w Białogardzie;
5. Placówkami służby zdrowia, w tym poradniami leczenia uzależnień;

6. Lokalnymi organizacjami pozarządowymi i kościelnymi;
7. Samorządem powiatowym;
8. Lokalnymi mediami;
9. Inne instytucje i organizacje społeczne działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.
10. Kościoły i związki wyznaniowe.

XI. Wdrażanie i monitorowanie programu

Istotnym czynnikiem warunkującym skuteczność wdrażanych w ramach *Programu* działań jest współpraca pracowników jednostek administracji samorządowej, Policji, Sądów, placówek ochrony zdrowia i oświaty, organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z przeciwdziałaniem występowania przemocy domowej i jej negatywnym skutkom.

Monitorowanie realizacji *Programu* i osiągnięcia założonych celów będzie odbywać się w trakcie spotkań Interdyscyplinarnego Zespołu Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Białogardzie w skład, którego wchodzi przedstawiciele większości podmiotów zaangażowanych w realizację *Programu*. Na spotkania Zespołu w miarę potrzeb będą mogli być zapraszani przedstawiciele innych podmiotów zaangażowanych w realizację zadań ujętych w *Programie*. Istotnym etapem wdrażania *Programu* będzie możliwość wprowadzania zmian na podstawie uwag, propozycji i wniosków realizatorów.

Do 31 marca każdego roku informację z realizacji Programu za rok poprzedni Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego przedkłada Radzie Miejskiej w formie sprawozdania z realizacji Programu.

XII. Finansowanie Programu

Źródłem finansowania Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2023-2025 są środki własne pozostające w dyspozycji podmiotów wchodzących w skład Zespołu Interdyscyplinarnego poprzez swoich przedstawicieli.

XIII. Przewidywane efekty realizacji Programu

Zakłada się, że zadania realizowane w ramach *Programu* doprowadzą do zwiększenia skuteczności pomocy i wsparcia osobom zagrożonym i dotkniętym przemocą domową poprzez:

1. wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
2. podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej,
3. zmniejszenie liczby osób i rodzin dotkniętych przemocą,
4. zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej osobom i rodzinom doświadczającym przemocy, w tym zapewnienie miejsc w całodobowych placówkach udzielających pomocy,
5. podniesienie jakości usług świadczonych przez przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej,

6. zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową,
7. wzrost liczby osób profesjonalnie zajmujących się świadczeniem usług na rzecz osób i rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą oraz osób stosujących przemoc domową.